

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio D. Johannis Eccij et P. Martini Luther in Studio
Lipsensi. futura**

**Eck, Johannes
Luther, Martin**

[Wittenberg], 1519

VD16 E 318

urn:nbn:de:hbz:466:1-32397

positiones de indulgentiis
Sermo de penitentia
Resolutio de damnatione de indulgentiis
Ein Sermon von dem ablass und was
verleugung und fursache bindet den pabst
Ein sermon von dem ablass und was
Salustia prioratus con. rorh. d. Martin
Responso Martini ad dialogum Silvestri
Responso Silvestri
Acta Martini Augusti
Disputatio Ekeij et p. d. Martin
Disputatio et consilio Martini con. quod d. Ekeij
Oratio de peccatis
De ratione disputandi oratio de peccatis
Frasim Epistola ad d. Martin et alia p. d. b. d.
Resolutio sup. p. d. de peccatis pape
Alia resolutio de ead. p. d. de peccatis
Resolutio sup. p. d. de peccatis
Oratio de longis p. d. de peccatis
Disputatio prima Ekeij et Caroli de vaba
ad vaba p. d. de peccatis
Disputatio secunda ead. ead.
Disputatio tertia Ekeij et Martin
Epistola philippi Melanctoni de ead. dispu
Exortatio Ekeij con. eptor philippi
Defensio philippi con. ead.
Concordatio Suaverij et Callary.
Epistola Emperij ad Aegidionem.
Ad Egredionem Emperiam Martinij addito
De venatione lutheriana

Solomonus doctor Wittenbergensis
Johannes Cocceius Muth Wittenbergensis &
Nicolaus Lyttgen & alia quidam
Contra malignum Jo. Eckii Judicium
Ad Jo. Eckii Epistolam Martini Lutheri
Appellatio Martini Lutheri
Appellatio Praesulen

Liber primus opusculorum Martini Lutheri

Th. 6116

ERZBISCHÖFL.
AKADEMISCHE
BIBLIOTHEK
LEOSTR. 21
PADERBORN

Vgl. Harrassowitz, *Spz. Katalog* 328.

**Disputatio D. Johannis Eccij
et P. Martini Lather in
Studio Lipsensi.
futura.**

F p

IN STVDIO LIPSENSI DISPVTABIT
Eckius ppositiones infra notatas cōtra D. Bodenstein Carlestadiū archidiacono & Doctore
Vuittenburgen .

R Euerendissimo in CHRISTO patri ac Illustri Principi D. Matheo S. S. Romane Eccl'ie, tit. S. Angeli Cardinali Co-adiutori Salisburgi, dño suo piētissimo Ioā: Eckius putus Theologus S. D. cū paratissima obsequioꝝ oblatiōe. Nō preterite Reuerendissime pater ac optime princeps, quō D. Bodenstein Archidiaconus Vuittenbergen, superiori Maio, Cōclusiones felle plenas & mordacissimas, calcographorū opera, cōtra me sparserit: Ob id qđ ad Reuerendū dñm meū D. Gabrielem episcopū Eistertensem dignissimū / adnotationes quasdā priuatim scripseram in aliquot ppositiones D. Martini Luther Augustiniani Vuittenbergen, in materia sacramenti pœnitentię: cui ego permōdeste respondi: ac ne mordentes inuicē, cōsummaremur abinuicem, vt diuus Hieronymus ad Ruffinū ait: ppter etiā scandala vitanda: quæ ex amarulentis libellis diffeminatis oriūtur: Obruli me velle stare iudicio Sed: Apost. ad quā omnis causa fidei merito referrī debet, vt Gelasius Symachus &c. docuere: Iudicio item obruli studiū Romani in Italia, Parthisini in Gallia, Colonien, in Germania: At ille disputationē refugiens, quod qui faciant, A. Augustin⁹ cōtra Faustum explicat.) mea qđq; abusus modestia / alterū libellū edidit: in quo me denuo conuictis onerat: ac si hoc Maiestatis Theologię eſset, cōuictis ac iniurijs seuire: quē et si remordere possem, si vellem: & vt beatus Hieronim⁹ ad dominionē cōtra vāstrū monachū ait / possē genuinū dentē Iesus infigere: At diui Augustini & eiusdē Hieronymi secutus cōsiliū: peperi sibi / peperi mihi / peperi nomini Christiano: Ecd. Martinū Lutter Augustę adies sciscitabar ex eo: cur suus propugnator mecum nō expectasset Sed: Apost. & laudatissimoꝝ studiōꝝ iudiciū: Qui itineris difficultates & expēsas causatus / Lipsense studiū mihi obtulit Carlestadio vicinū: in quo cōuenire deberemus ad disputandū: idē mihi ex Vuittenberga Carlestadio placere rescripsit: cui ego perlibētē assensū præbui: ita omnino nihil, coram doctissimis fœlicis studiū Lipsen patribus, mihi & vilitati timeo: Quare illustrimo p̄cipi & dño d. Georgio Saxōię duci &c. p̄cipi demississimo eiusdē studiū patrono humiliter scripsi: vt sua illustris D. favorabilē huic negocio præbeat assensū: Scripsi & almę vniuersitatis & facultatis Theologię cōsilio / quibusuis p̄cib⁹ rogādo & supplicādo: vt onus audiēdi & iter

nos iudicādi / vter rectius de fide sentiat, suscipere dignentur. Nam
pulcherrimū arbitror, pro veritate fidei / & q̄ sedes beati Petri seq̄
tur & doct̄ (vt Iulius papa præcepit) in arenā descēdere; Cathedrā
enī beati Petri cū S. Cypriano, nō defero; quod ibi solū incorrup-
ta (vt Hieronim⁹ ait.) pat̄ū seruat hereditas; quæ auctoritatē dat
loquēdi tacēdi; nā & sacre scripturę intellectū accipio secūdū prax-
im ecclesię / extra quā viuere, mori est. Cū autem reuerēdissima tua
paternitas / non sit mediocris ecclesię columna; me tuo totū dedo
cc cōmendo patrociniō; etiā atq; etiā / rogans / vt sicut vales, ita
velis me tueri / solum vt veritas fidei / & quā Romana tenet ecclesia
tueatur ac defendatur. Valeat Reuerendissima ac illustrissima do-
minatio tua. Ex Augusta Rhetiæ .IIII. Kalendas Ianuarias.
Anno restitutæ Salutis, M. D. XVIII.

POSITIONES Q VASECKIUS DEFENDET
in studio Lipsensi cōtra nouā doct̄inā.

- I Neg; dicitis sacre scripturę, aut sanctis patrib⁹ Augustino &
alijs cōcordat D. & magistrū nostrū IESVM Chriū dicēdo
Pœnitentiā agite, voluisse omnē fidelē vitā esse pœnitentiā;
vñ & de sacramēti pœnitentiā illd̄ vñ idonee pōt intelligi.
- II Etsi peccata venialia sint quotidiana; tamē iustū semp pec-
care i omī ope bono, etiā bene moriēdo, negam⁹; Sicut
ronē dicim⁹ / iustū manēte iusticia / peccare posse mortaliē
aut i puero post baptismū alię voluntatis p̄t̄m remanere.
- III Astruentē pœnitentiā non recte inchoari a detestatiōe pecca-
torum, recogitando grauitatem peccati & pœnæ & quōd
faciat magis peccatorē, tanquā Euangelio & sanctis patri-
bus contrariū, non dicimus audiendum.
- III Dicere deū remittendo culpā, remittere pœnam / & non cō-
mutare in pœnam aliquā temporalem satisfactoriam, per
canones & sacerdotis iniunctiōnem in parte vel toto decla-
ratā, vt sacre scripturæ & vsui eccl̄ię repugnās existimam⁹.
- V Quēlibet sacerdotē (nullo p̄lato dempro.) suū subdito
pet̄ti, posse remittere aut debere pœnas & culpas; ita q; præ-
latus non plenarie absoluens a pœna & culpe peccet / velus
vsui sanctę matris ecclesię aduersum, non acceptamus.

A ij

- VI Animas in purgatorio nō satisfacere p peccatorū pœnis / a quorū culpis absolu ē, hic nō satisfecerūt, reputamus erroneū: sicut nō est sine errore / qui nō credit deum a morturo requirere aliā quā mortis pœnam.
- VII Ex imperfectione charitatis vel fidei in anima mortui, fieri horrorē & q̄li desperationē / quib⁹ i purgatorio afficiant: & q̄d illū horrorem ex timore mortis incurrāt / q̄ q̄li inuitū moriant, nō recipimus / quia veritati & rōni contrariū.
- VIII Animas in purgatorio mereri maiore gratiā, aut eorū pœnā minui / si alienis meritis liberentur, aut nō esse certas de salute, aut suffragia nostra nolle, vt fidei nostrę & omni rationi aduersa negamus.
- IX Meritū passiōis CHRISTI nō esse thesaurū ecclesię, ex quo dent indulgētię q̄a veritati & apostolicis decretis obtinās, negamus sicut clāues esse thesaurū ecclesię, imperitissimum opinamur: Meritis q̄q̄ sanctorū nos adiuuari pie credimus
- X Dicere indulgētiās nō expedire / est error: dicere itē indulgētiās esse viciū aliqd operis / q̄ ipm minus valeat, error est pessimus: quare & hunc errare sentimus / qui dicit se teneri improbare indulgētiās / quia dñs dicat, pp̄ me deleo iniquitates / non ppter pecunias.
- XI Papā nō posse remittere pœnā p peccato debitā per indulgētiās, error: imo erroneū est eū non posse absoluere a pœnis anias in purgatorio existētes: Omnīū autē maxime non recipimus / q̄ morturi, infirmi, legitime impediti, non crimina publica habētes, indulgētijs nō egeant.
- XII Romanā Ecclesiā nō fuisse superiorē alijs ecclesijs ante tpa Syluestri negam⁹: Sed eū qui sedē beatissimi Petri habuit & fidē, successore Petri & vicariū CHRISTI generalem semp̄ agnouimus.

¶ Cōtraximus q̄ ad fieri pōt pp̄ositiones: has pau cas accepim⁹ / quod & alia ab his pendent.

Soli Deo gloria.

IHESVS.
ERVDITISSIMO VIRO ET PRESTAN-

tissimo .D. Andree Bodenstein Carlstadio Synecrionis
Theologi assertori facile primario. Archidiacono
Vuittenbergen. preceptoris ac maiori suo in Chro
Martinus Luther August.

Salute. Edidit Eccius noster, inclyte vir, schedula, in qua magis
nificis ampullis verborum crepat (id autem homini moris est) sese ad
uersus te disputaturam Lipsie, Et ego id nomine tuo, cum ipso tractaram
Auguste, Si qua ratione, contentio vestra, coram & amica familiarique
congressione componeret, quod nec tu, pro tua dignitate detrectasti,
sed ecce homo, pulchre memor, & sibi constans, postquam res de infama
marat, tandem permittit in te, sed vertit in me impetum ranarum ne an
muscarum suarum nescio. Speraueram ego tractatum futurum, de honestissimis
sententiis tuis, & de gratia dei, humana miseria, omninoque de eare, quae
inter vos vertit. At meus Eccius in meas interim nugas debacchar, aut
pro more istorum dierum laruis iocatur potius, stultas quaestiones de
indulgentiis, penes ex orco tandem reuocat, tua, velut parerga & summo
(quod autem) digito vix attingens, forte Spiritus sanctus prouidens hoc
hominis ludibrium & nugacitatem, dedit in cor Egregiorum dominorum doctorem
Lipsensis studij, ut recularent vobis hoc negocium apud se
gerendum, Sed & ego nolo te optime Andrea, in frivolum & larvatum
hanc disputationem descendere, tum quia mea & me petit, lauta haec &
καλλιπαρηος και λευκωλενος persona, tum quia ingenium tuum &
tua disputatione digniora sint, quam utinam has sophistarum & meas nugas,
indulgentias inquam; seu rectius & vere negligentias, humilientur. Quas
cum omnibus doctores, etiam scholastici, infelices Ecclesiae preceptores, fateantur
tamen & ipsi, primum non esse necessarias Christiano, tum si nullae essent, melius
esse, ac per hoc ad scripturas & rem theologiam, sicut asinum ad
lyram. Nec ego illas unquam mea disputatione dignatus fuisset, nisi pro
populo Christi Phrenapatas Marcologos, auides, & schrocerdes oportuisset redarguere. Nihilominus tamen has res leuiculas,
& nihili, magni isti & generosi Theologi, adeo curant misere, adeo
populis vel anxius inflare conantur, ut in his summum & nois & officij
sui, decus constituisse videantur. Interim Theologiae legitimum, & quod
ad rem pertinet, officio, penitus posthabito & in sabbatum, gratulato,
non quidem lucris aut gloriae emulatione, nisi minus principaliter pro
accidens, & in potentia, modo non sit nimis remota. Quando
autem ego, deo volente, digniore conditione viuere non permittor
quam ut cum nugacibus & vanis sophistis, cum pestilentibus Romani

pontificis & Romanantiū tyrānoꝝ adulatoribus, ætatē cōsumā,
gaudens & fidens posthabeo istorū; mea seria ludo. Quare mi
E. ci, Nō dāno te, vanissimę glorię, q̄ hanc schedulā edideris, an̄ q̄
certus esses, quid Lipsenses in hac re facerēt, imo postq̄ ex me accē
peraseos oīno reculāre, quia ex fumo scz & ex disputatiōe nuncq̄
futura sperasti captare gloriā. Nō crimior, q̄ subdole, & parū hu
mane, nedū theologicę, doctōri Carlstadio alienas p̄positiōes ob
ieceris; quas cū oīno illū nō suscepturū sperares, iterū de fumo in
tantū viū triumphares. Nō q̄ror, q̄ ad adulationē fēdissimā Papæ
versus, me rursus in fabulas traduxeris; nouosq̄ a refictos errores
mihi imposueris, & tū nihil minus te agere simularis. Toleramus
ista a Theologo facta, id solum volumus ostendere, nos scilicet
intelligere strophastuas infeliciter versutas & figuras nihilo si
guratas, & benigniter te monere, vt deinceps p̄ gloria tua, paulo
ciuiliore astutia, nasō & mo calcaneo nostro insideris, Agrestem
hanc & veterosam tuam prudentiam, in crassos tuos consophis
tas ludas. Interim esto vir fortis & accingere gladio tuo
super femur tuū potentissime, postq̄ em̄ p̄ pace tua mediator in
gratus fui, placebo fortasse cōcertator, Nō q̄ vincere p̄posuerim,
sed q̄ post victorias tuas pannonicas, Longobardicas, Baioaricas
(mō tibi credam⁹) occasio tibi fiā obtinēdi nominis, q̄ & Saxōic⁹
& Misnicus triumphator, ac si voles, semp̄ august⁹ saluteris ieternū,
ac sic gloriā, αΙΕΝ ΑΝΑΙ ΔΕΙΚΝΕ ΠΙΕΙΜΕΝΕ, adeptus, q̄ escas iuxta
Mgri tui sententiā, habitibus existentibus in materia cessat motus.
Qzq̄ malle, vt monstrū, q̄ iā diu in me alis, & q̄ te male ha
bet, aliquñ pareres, Et nauſcas quibus stomachustuus periclitatur,
randē eu omeres in publicū, minisq̄ illis tuis Basilicis & gloriosis
per omia finē imponeres. Sed ad te reuertor optime Andrea, &
oro, vt vna meū ad Illustriss: Principē ducem Georg: prudētissi
mū q̄q̄ Senatū Lipsię scribas, si qua dignentur nobis domum vel
p̄phanā in hoc negociū collocare. Nam Egregios dños doct; de
Vniuersitate, penitus nolo huius periculo iudicij onerari, quod &
prudētissime recularūt. Quin id faciemus, adductis notarijs duos
bus, vterq̄ Eccius & Lutherus, & si q̄ alij idē velint, ad manū No
tariorū dicet sua argumēta & responsiones, Q̄ eo facio cōsilio,
ne & nobis fœda illa iactācia & frustraneus labor cōtingat, quæ in
Viennensi disputatiōe Eccl̄ vidēt, tū vt clamor & gestus ipontū,
quib⁹ solent estuare & perdere veritatē nr̄i sc̄culi disputatores, co
hibeantur, omia aut̄ vel possibili modestia in literas p̄nunciētur,
Atq̄ ea sic in literas relata, offerri possint Sedi Apostolice, Ep̄is, &
totius Christiani orbis iudicio.

Contra Nouos & Veteres Errores defendet
Martinus Luther has positiones sequentes, In studio Lipsensi.

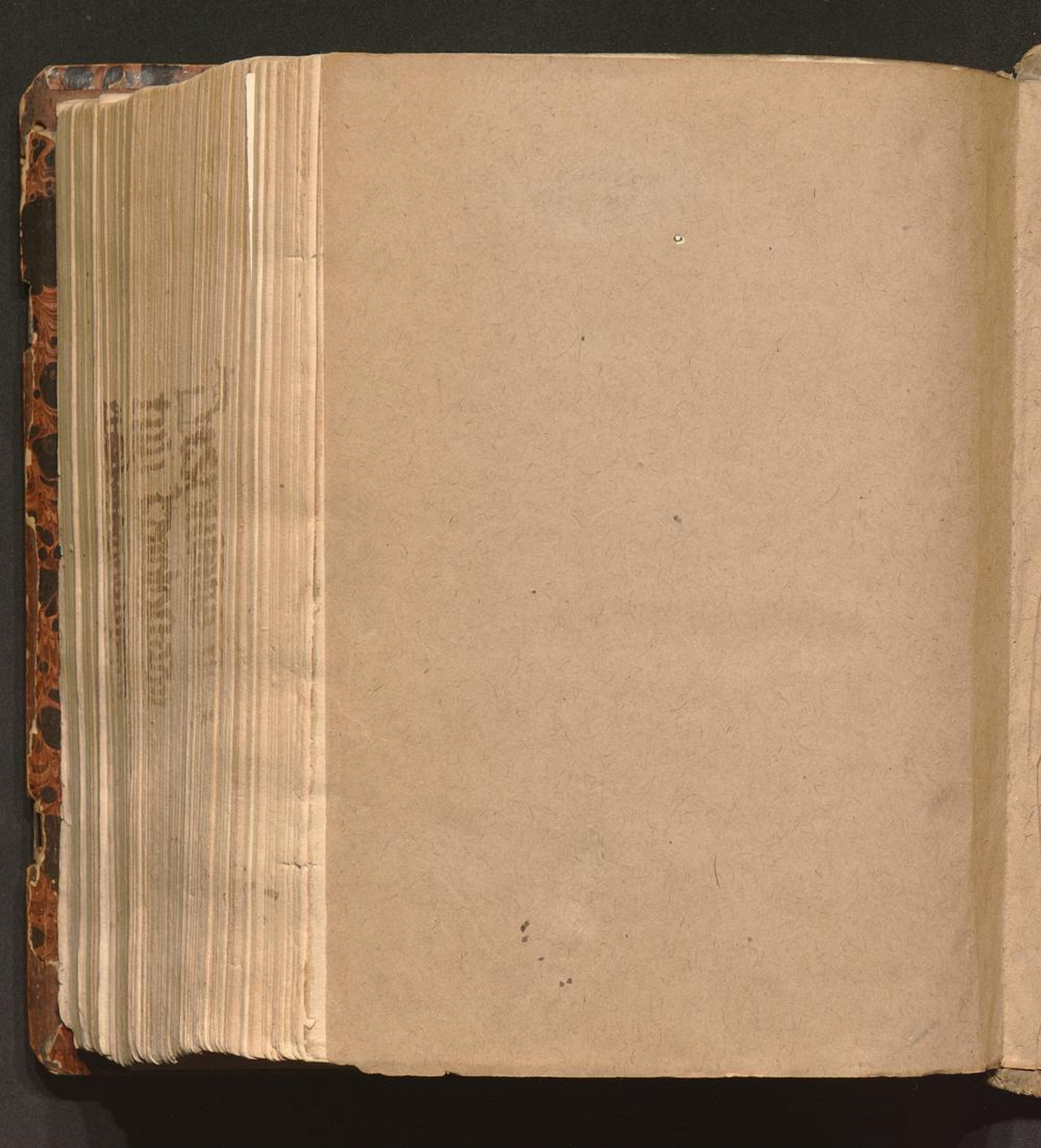
- I Quotidie peccat omnis homo: sed & quotidie poenitet, docete Christo, poenitentiam agite. Excepto vno nouo quodam iusto, qui poenitentiam non indiget, cum etiam palmites fructiferos quotidie purget agricola celestis.
- II In bono peccare hominem, & peccatum veniale: non natura sua: sed dei misericordia solum esse tale: aut in puero post baptismum peccatum remanens, negare, hoc est Paulum & Christum semel conculcare.
- III Qui opus bonum aut penitentiam, a peccatorum detestatione, ante dilectionem iusticie incipit, nec in eo peccari, asserit, hunc inter pelagianos hereticos numeramus, sed & contra factum suum Aristotelem despere probamus.
- III Deus mutat poenam eternam in temporalem, scilicet Crucis portandam, cuius Canones aut sacerdotes: nec statuendae nec auferendae habent ullam potestatem, quam quod id ab adulatoribus noxijs seducti presumere possint.
- V Quilibet sacerdos debet absoluere poenitentem a poena & culpa: aut peccat, & quae peccat, superior placet, si occulta: sine causa referuat rationabilissima, quam quilibet usus Ecclesiae .i. adulatorum resistit.
- VI Forte satisfaciunt animae in purgatorio pro peccatis. Sed quod deus a morituro plus quam voluntariam mortem requirat, vanissima temeritate asseritur, quia nullis modis potest probari.
- VII Veritati & rationi contrarium est quidem, inuite morientes deficere in charitate, ideoque pati horrorem purgatorii, modo veritas & ratio sit idem, quod opinio Theologistarum.
- VIII Animas in purgatorio esse certas de salute sua: nec gratiam in eis augeri, scimus a theologis asseri, sed miramur doctissimos viros, quod huius fidei suae rationem: nec stulto verisimile reddere possunt.
- IX Meritum Christi esse thesaurum Ecclesiae, & sanctorum meritis iuuari certum est. Esse autem thesaurum: in indulgentiarum, nemo nisi foedus adulatorum extrauagantes a veritate & fide: quaedam ecclesiae praxes aut usus simulant.
- X Dicere indulgentias esse bonum Christiano, est insanire, sunt enim verissime operis boni vitium, & imitari indulgentias, debet Christianus ob abusum, quia dominus dicit, propter me deleo iniustitias tuas, non propter pecunias,

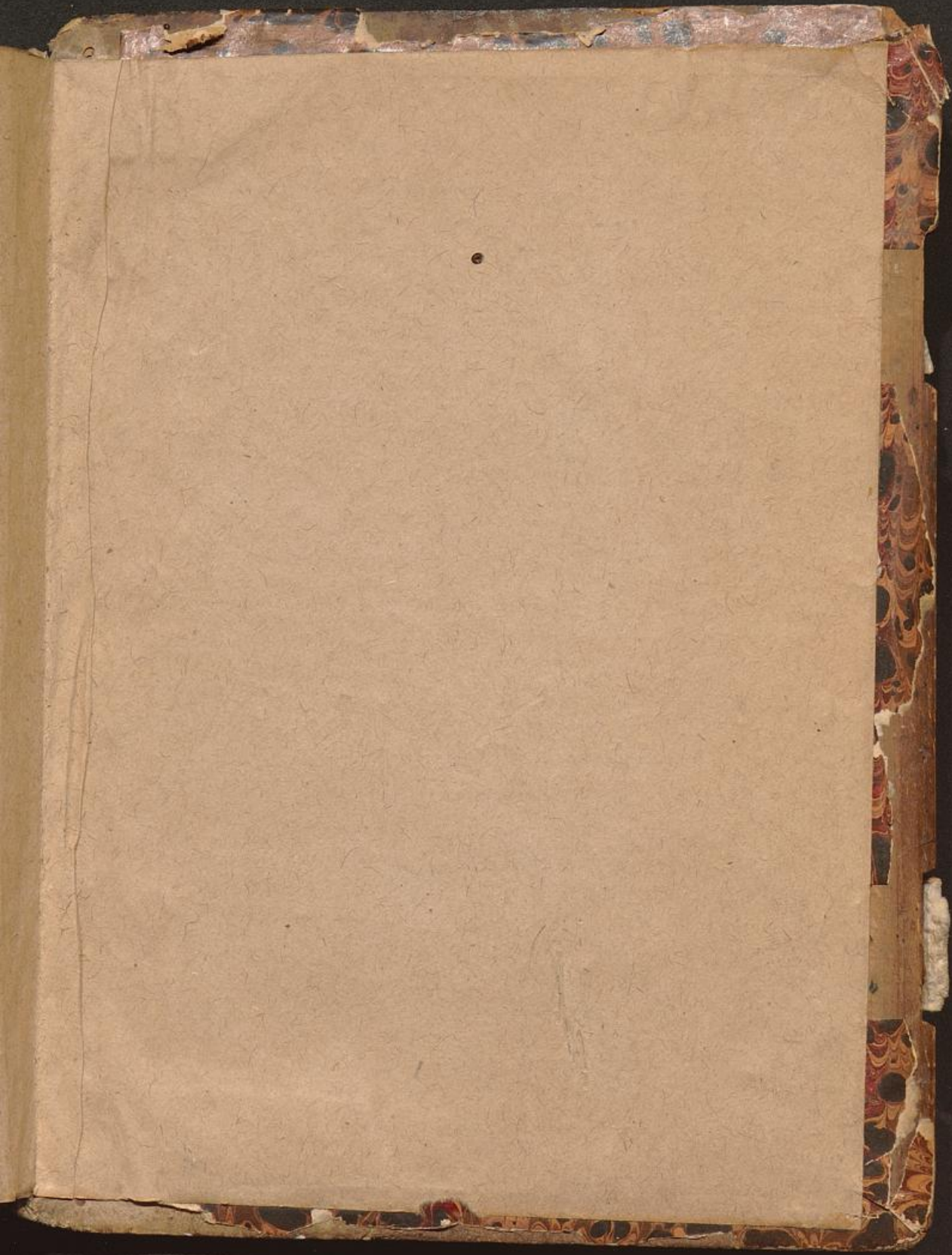
- XI Papam posse remittere, omnē poenā p peccatis debitā huius
ius & futurę vitę, & q̄ indulgentię profint: nō criminosis,
somniaſe ſecure indoctiſſimi ſophiſtę, & peſiferi adulatorę,
reſ, nō tñ vel nutu poſſunt oſtendere.
- XII Romanā Eccleſiā eſſe om̄ibus alijs ſuperiorē, probatur ex
frigidiff: Ro. Pont: decretis, intra cccc, annos natis, contra
quę ſunt, hiftorię approbatę, Mc, annorę, text⁹ ſcripturę dię
uinę, & decretum Niceni Concilij om̄ ſacratiffimi,

Anno dñi, M. D. XIX,

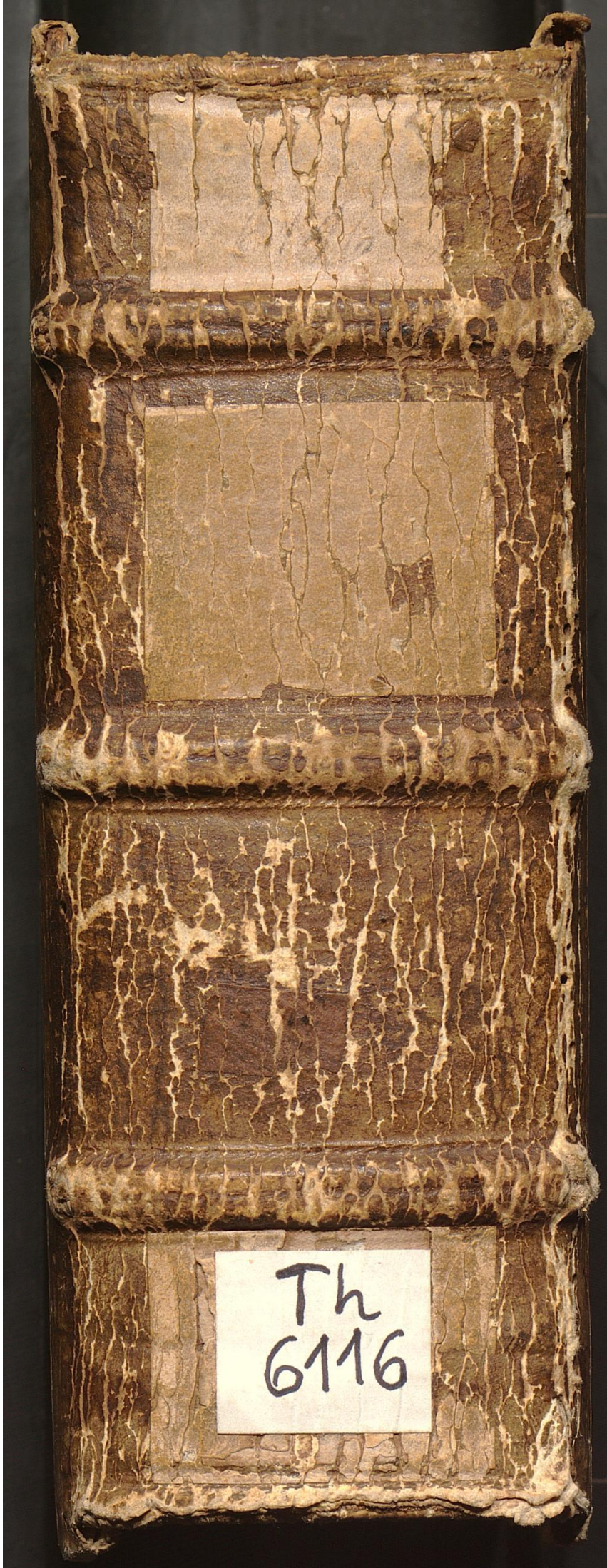
bus
us,
ens
om
ad
fra
cele
die
reg
ve
r &
iter
lers
tā
iter
lire
nō
cū
ca
nter
di
sta
die
la
cle
stis
ert
die

o
urs

Th
6116